

číslo 35 | září 2021

VINNÝ KMEN

Brněnská diecéze Církve československé husitské

Víc než tesař

meditace nad Písmem

Nebrat sebe samé tak vážně

rozhovor

Poděkování z jižní Moravy

zkušenost

Sestry a bratři, milí přátelé,

jsme tady s třicátým pátým číslem časopisu Vinný kmen. Původně mělo vyjít až koncem roku, nebyli jsme si jisti, zda budeme schopni novou podobu zpracovat dostatečně rychle, proto jsme chtěli každý ročník omezit prozatím na dvě čísla. Ukázalo se však, že by to mohlo jít v dosavadním sledu (hlavně díky Jergušovi, který je ještě šikovnější, než jsme mysleli), to znamená tři čísla ročně. Jsme tomu rádi.

Naplňovat jednotlivé rubriky se celkem daří, jen by bylo dobré, kdybychom měli víc aktuálních informací z náboženských obcí, o činnostech, o akcích, které buďto již proběhly, anebo jsou chystány. Hodně by to časopis oživilo.

Přejeme Vám klidný a požehnaný zbytek léta i nadcházející podzimní čas.

Za redakční radu
Miroslav Kubiček

Obsah

Víc než tesař	3
Nebrat sebe samé tak vážně	6
100 let české mše ve Zlíně	10
Poděkování z Jižní Moravy	12
Fake news	14
Úžasné ticho	16
Dva a čtvrt pustu	18
Ryzí duchovní poutník	20
Střípky ze života diecéze	24
Napínavé skoro jako detektivka	29

Víc než tesař

Poctivě míněná snaha o anthropocentrický výklad Markova textu o Ježíšově působení v Nazaretu

Jaroslav Křivánek

Mnoho lidí ho poslouchalo a v úžasu říkali: „Odkud to ten člověk má? Jaká je to moudrost, jež mu byla dána? A jak mocné činy se dějí jeho rukama! Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás?“

Naši teologické tradici je blízké se tu a tam konfrontovat s předkoncilní teologií římskokatolické církve, což má svůj pochopitelný důvod v kořenech modernismu naší církve. Ve druhé polovině 19. století byla jako hráz zabráňující nebezpečným myšlenkám modernismu v katolické teologii, zejména na evropském kontinentu, restaurována scholastika, tzv. novotomismus. Ten se stal až do Druhého vatikánského koncilu věroučným normativem vylučujícím náboženský subjektivismus. V zásadě tato dobrá snaha minula vyloučit víru jako náboženský cit či extatický zážitek. Víru lze ukotvit na základě objektivních měřítek, která jsou společná každému člověku. Proto jedna z hlavních výpovědí tzv. anti-modernistické přísahy říká, že Boha lze s jistotou poznat světlem přirozeného rozumu na základě jeho viditelného stvoření. Ve svém krátkém homiletickém exkursu si dovoluji polemizovat, že ani světlo přirozeného rozumu nemusí nutně stačit k po-

znání Boha.

Snad není příliš pošetilé aplikovat protimodernistický racionální princip k Markovu textu. Obyvatelé Nazareta, tj. Ježíšovi sousedé a známí, kteří byli přítomni Ježíšovu působení (kázání a uzdravování) v synagoze, se dívali na Ježíše obyčejně, pod prizmatem předchozí zkušenosti. Vždyť je to syn Mariin. Cožpak neznáme jeho příbuzné? Na jednu stranu je nazaretské publikum plně údivu, Ježíš mluví sice jinak než jejich zákoníci, nedají se však pohnout k něčemu hlubšímu. Vždyť ho známe od dětství, vždyť je to tesař! Jako by říkali: „Však je to náš Fanouš! Co nám tady bude povídat?“ V zásadě nelze Nazaretským nic vyčítat, při setkání s Ježíšem se drželi svého rozumu a svých předšlých zkušeností.

Dvorní teolog Druhého vatikánského koncilu Karl Rahner byl velkým trnem v oku svým tradicionalistickým kolegům, když v přijatých koncilních dokumentech svými vě-

VINNÝ KMEN

Vydává Brněnská diecéze Církve československé husitské
Joštova 7, Brno, www.ccsbbrno.cz, dieceze@ccsbbrno.cz

Šéfredaktor: Miroslav Kubiček

Redakce: Petr Šandera, Michaela Kubičková, Juraj Jordán Dovala,
Pavel Pospíšil

Spolupracovníci: Michal Hvězda

Jazyková korektura: Marcel Sladkowski

Grafická úprava: Jerguš Dovala

Foto: Erika E. Štrbová: obálka a str. 17, Jan Handrejch: str. 29,
Miroslav Novotný / Člověk a Víra: str. 28

Tisk Tiskárna A. M. G., s.r.o., Mírová 87/2, Adamov

roučnými formulacemi oslabil výsadní postavení novotomismu. Rahner je autorem anthropocentrického konceptu Božího zjevení. Říká, že člověk je už ve své lidské přirozenosti transcendentní. Je schopen přesahu. Na cestě k poznání Boha člověk tedy má překročit sám sebe i tento svět a setkat se s Boží transcendencí. V jistém smyslu je to blízké Farského pojmu „náboženská zkušenost“. Člověk dle Rahnera není jen pasivním příjemcem Božího sebesdělání, k čemuž by postačovalo světlo přirozeného rozumu, ale musí překročit svůj stín, uskutečnit u sebe přesah – vyjít směrem k Bohu. V našem biblickém příběhu stín představují předsudky, pohodlí a lhostejnost Nazaretských. Přesně toto dilema se odehrává o jedné sobotě v nazaretské synagoze. Lidé nepoznávají v Ježíšovi Božího Syna a Mesiáše. Ježíš se dokonce podivuje nad jejich nevěrou. Jejich očekávání jsou svázána stereotypními představami o Bohu

a Ježíš, jejich známý a soused, do tohoto obrazu nezapadá. Víme, že mesiánská očekávání Božího lidu měla většinou podobu obnovy Izraelského království. Židé očekávali zásah Boží moci z vnějšku, byli připraveni na čin hodný Hospodinova majestátu. Místo toho však přichází tesař, obyčejný člověk odnaproti. Toto byl kámen úrazu, důvod k pohoršení. To, co nám vadí, může leccos napovědět o nás samotných. Je v naší přirozenosti, že si v mnoha oblastech lidské činnosti zbytečně nekomplikujeme cestu a přijímáme to, co je osvědčené. Rádi jdeme cestou, která je již proslápnutá. Ve víře tak rádi přijímáme hotové modely Boha, představy a očekávání. Tyto obrazy Boha jsou však na hony vzdálené Boží skutečnosti. Ve stejném stereotypu setrvávají Nazaretští, nechťejí se vydat novou, originální cestou. V tomto momentu můžeme nalézt prostor k rozjímání nad skutečností, že se k nám Bůh sklání, přijímá naše

lidství a sestupuje do naší bídy, ztožňuje se s naší slabostí a konečností. Nemůže být totiž uzdraveno to, co není Bohem přijato. Nevíra místních je frustrací z toho, že se Boží moc oblékla do křehkosti a zranitelnosti. A přesto nám Bůh nemůže být více blízký a srozumitelný než v našem lidství. „Kristovo lidství zvedl jsi k sobě, s ním je i naše posvěceno“. Zdeněk Trtík takto vyjádřil christologické a spásné tajemství v textu velikonočního písně „Sláva ti, Bože“. Nepřehlédněme onen kontrast v na-

šem příběhu: Boží blízkost a lidská odtazitost. Poznat v prostém tesařovi Syna Boha živého znamená odvrhnout všechny tradované obrazy Boha. Uvěřit v Ježíše Krista, v Boha, který vzal na sebe naše lidství, otevřel starozákonnímu lidu zcela novou perspektivu, které můžeme přirovnat k „abrahámovskému vyjítí“. Takto jedná Hospodin. Z lásky k člověku překračuje sám sebe tím, že se stává člověkem. A činí tak právě tímto způsobem, aby ho člověk přijal, nejen rozumem, ale i srdcem.

Ve čtvrtek 16. 9. 2021 v 10.30 hodin bude ve sboru Českobratrské církve evangelické ve Znojmě slavnostní uvedení stolního kalendáře 2022 věnovaného tématu „Ženy v duchovenské službě“. Kalendář sestavil a organizačně zajistil člen naší NO ve Znojmě Ondřej Kříž za spoluúčasti NO CČSH Znojmo. Uvede jej emeritní biskupka CČSH Jana Šilerová. **Kdo by měl o kalendář zájem, může se obrátit na Brněnskou diecézi CČSH.**

Nebrat sebe samé tak vážně

Miroslav Kubíček

Ahoj Štěpáne. Obracejím se na Tebe nikoli jako na faráře naší církve, vůbec už ne jako na bývalého královéhra-deckého biskupa, ale spíš jako na našeho předního cimrmanologa. Na konci srpna totiž budeme mít jedno výročí. Sice ne kulaté, ale to nevadí. Je to výročí našeho prvního cimrmanologického symposia (2013), završeného „plahočením“, tedy putováním po Cimrmanově stezce z Lomnice u Tišnova. A tím pádem tento rozhovor začneme s humorem: Má humor v církvi místo?

Já věřím, že ano, neboť nám umožňuje nahlédnout různé (někdy třeba i hodně tíživé) skutečnosti z trochu jiného úhlu a nebrat sebe samé tak vážně. Einstein prý řekl, že Pán Bůh je rafinovaný, ale nikoli škodolibý. A tak věřím, že takový by měl být i humor v církvi, zdravě sebekritický, a přece laskavý. A když byla řeč o Cimrmanovi, tak jeden vtip z dílny Zdeňka Svěráka: Žáček ve třídě tyká svému učiteli, a ten mu dá za trest 50x napsat: „Nemám tykat svému učiteli“. Příští den žáček přinese sešit, ve kterém je ale tato věta na-

psána 100x. Pan učitel se diví: „Vždyť jsem říkal jen 50x.“ A žáček na to: „Ale když já tě mám rád.“

Ty ses vždycky s nadšením chopil jakýchkoli příležitostí, kterými se mohla rozšířit a obohatit činnost církve, překročit obecně zažitý rámec „pouhých“ bohoslužeb a podobně. Mám na mysli např. Galerie AMB, kterou jste spolu s výtvarníkem, sochařem a hudebníkem Štěpánem Málkem dali dohromady a vedli (sám jsem tam před lety vystavoval), ale i řadu dalších aktivit. A tvoje dcera Františka, která v Hradci Králové teď slouží, jak sleduji, řadu věcí převzala. Jak to v Hradci probíhá v současné době?

Galerie AMB běží dál i beze mne. A právě tohle je jedna z radostí, kterou člověk může zakoušet, když je u zrodu něčeho, co pomáhá rozběhnout, ale pak se toho chopí další lidé a dělají to ještě lépe. A tak mám radost z toho, že Františka nejen něco převzala a dělá to lépe než já, ale pouští se i do nových věcí a já sám se od ní mohu učit a

inspirovat, hlavně v práci s dětmi. Z těch projektů, které začaly v čase mého působení v Hradci Králové, je asi největší „kládou“ koncertní zvonohra, která teď jde do finise.

A i když není ještě hotová, už teď je to „nástroj“, který dal a dává dohromady nejrůznější lidi spojené touhou něčím přispět Pánu Bohu k chvále a lidem k radosti.

A co v Litomyšli, u tebe?

Tady jsem se setkal s úžasnými lidmi ve sboru i v širší ekumeně, a také město je tu vůči nám křesťanům neobyčejně otevřené. Přišel jsem (a nejen já, nýbrž i mí duchovenští kolegové z ostatních církví) do situace krásně připravené našimi předchůdci, a tak se to snažíme úplně nepokazit, ale ještě dál rozvinout. Slavíme tu třeba všichni společně pod lipami na Toulouřcově náměstí v prostoru mezi naším Husovým sborem a katolickým kostelíkem Rozeslání sv. apoštolů ekumenickou bohoslužbu na svátek M. Jana Husa, ale doufám, že se po covidové pauze vrátíme i ke každoměsíčním ekumenickým bohoslužbám v kostele Boží lásky v nedaleké Budislavi, a také ke každoměsíčním ekumenickým biblickým hodinám, které ko-

lují po našich sborech a farnostech. V postním období chodíme na společnou ekumenickou křížovou cestu, při které čteme pašijový příběh na různých místech spjatých s dávnou i nedávnou historií našeho města. Letos jsme byli kvůli covidu jen v duchovenské sestavě, ale poprvé jsme si prošli novou (již třetí) variantu její trasy. Také Noc kostelů nejen zahajujeme ekumenickou pobožností, ale všech našich sedm litomyšlských kostelů pak propojujeme i dětskou soutěží. V minulých letech jsem ji chystal já, a tak se i katolíci museli prokousat Husem, Jeronýmem nebo Lutherem, podle toho, jaká byla zrovna ten rok výročí. Letos se ale přípravy dětské soutěže chopili skauti a udělali to zase mnohem lépe než já a uchystali dětem krásnou ekologickou křížovku i s doprovodnými panely. Pokud jde o náš vlastní sbor, jeho členy jsou lidé, kteří nežijí jen pro sebe, ale i bez faráře sami dělají něco pro druhé. Naše litomyšlská fara sídlí v domě, kde působila známá obrozenecká buditelka a kuchařka M. D. Rettigová. Kromě koncertů našich hudebních přátel a přednášek (např. v rámci dialogu vědy a

víry) pořádáme poměrně často i divadelní představení a vedle našich starých známých kamarádů, jako je třeba Víta Marčík nebo Pavel Šmíd, jsme i tady našli zajímavé divadelníky. Vůči nám farářům mají lidé někdy blok, ale skrze dobré kumštýře k nim svědectví evangelia často zamíří bez překážek. Vedle „nizkoprahových“ a široké veřejnosti otevřených kulturních akcí se však třeba jednou do měsíce také scházíme i k modlitebnímu ztišení se zpěvy z Taizé.

Na závěr bych se rád vrátil ještě k Cimrmanovi a k humoru vůbec. Nemohu si pomoci, ale když tu a tam (nemám moc příležitostí) jsem svědkem tvých praktik, tak si mnohdy vzpomenu na Františka z Assisi, který vždy zůstával veselým člověkem. Prostě evangelium je radostná zvěst a podle toho se chovejme. V celé řadě lidí stále zůstává pocit, že náboženství, víra, církev je věc vážná a sluší jí především chmura a ponurost. Ty jsi jedním z příkladů, že tohle je veliký omyl. Jaké jsou podle tebe nejlepší cesty jak vnést tuto radost a dokonce i humor do církevního dění a přitom nic

neubrat na vědomí, že jde o vážnou věc?

Rada je docela snadná: Chce to dělat „veselé“ pohřby. Abych některé nepohoršil, tak místo toho slova „veselé“ řekněme raději radostné. A platí to doslova, ale i v přeneseném slova smyslu. Evangelium (tedy radostná zvěst) bez kříže není plné evangelium. Myslím, že v nedávném čase jsme mnozí ztratili některé své blízké. Mně vlani v požehnaném věku zemřel tatínek, ale třeba i blízký přítel básník a duchovní Vašek Žďárský, jen o něco starší než já, anebo zase o dost mladší kolegyně ve službě, skvělá farářka Lada Prokůpková (Ko-

cenství se ptali, zda by nemohli mít u nás pohřeb. Jakkoli paradoxně to vypadá a s trochou humoru jsem se jim

100 let české mše ve Zlíně

Marcel Sladkowski

Po stém výročí zrodu Církve československé husitské v loňském roce si následně stejné jubileum připomněla a bude připomínat řada míst v naší zemi, kde myšlenka nové církve našla odezvu. Tak tomu je i na Zlínsku, kde byly před sto lety slouženy první mše v národním jazyce: 16. května 1921 na náměstí ve Fryštáku, a na svátek slovanských věrozvěstů 5. července 1921 na náměstí ve Zlíně. Ve Fryštáku ji sloužil farář Matěj Pavlík (pozdější první moravský biskup ČČS Gorazd), ve Zlíně pak Josef Rostislav Stejskal, později druhý moravský biskup. A protože sídlem

moravské diecéze byla Olomouc, rozhodli jsme se v dubnu pozvat k slavnostní připomínce výročí nikoliv našeho brněnského biskupa Juraje Dovalu, nýbrž olomouckého biskupa Tomáše Chytila.

Jak nám bratr biskup později v rozmluvě sdělil, s potěšením přijal pozvání i proto, že je považoval za odvážné vzhledem k panujícím protipandemickým opatřením s neurčitými vyhlídkami. Ale což: však naši předkové šli do větší nejistoty, když se ideu mladé církve pokoušeli přenést z prvních východomoravských ohnisek

První bohoslužby ČČS na Zlínsku sloužené Matějem Pavlíkem (pozdější biskup Gorazd) na náměstí ve Fryštáku 16. 5. 1921

(Kroměříž, Uherský Brod) do nových míst. A tak jsme po církvi i výlepem plakátů ve zlínských ulicích dali na vědomí, že sborovým dnem v neděli 13. června 2021 vzácné jubileum uctíme. Program jsme soustředili do evangelického kostela, který je díky vstřícnosti zlínských evangelíků našim domovem již od roku 1947, jak připomněl ve svém slovu k výročí pisatel těchto řádků. Prezentoval při něm komentovaný výběr snímků z historie husitské

církve ve městě a širším okolí včetně nedávného vzácného objevu: fotografie z prvních fryštáckých bohoslužeb v květnu 1921. Povídání o minulosti následovalo po slavnostních bohoslužbách, jež s bratrem biskupem Chytillem, který posloužil kázáním, vedl náš farář Zdeněk Kovalčík. Odpoledne pak bylo završeno hudebním blokem, v němž po pěveckém vystoupení dětí s rodiči následoval varhanní recitál Jaroslava Nepilého. V rámci koncertu zazněl též výběr Biblických písní Antonína Dvořáka v podání bratra faráře Kovalčíka a v premiéře skladba jeho

Poděkování z jižní Moravy

Juraj Jordán Dovala

Na svátek sv. Jana Křtitele 24.6. se prohnalo jižní Moravou tornádo. Nechalo za sebou spoušť, zasáhlo obce Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice a část města Hodonín. Šest lidí přišlo o život, materiální škody jsou obrovské a stejně tak traumata u mnoha lidí, kteří zápasili o holé životy.

Okamžitě se zvedla vlna solidarity a pomoc postiženým přicházela ze všech stran. Musím velmi poděkovat Husitské diakonii (HD) a její ředitelce

sestře Kateřině Klasnové za rychlou a účinnou pomoc. Hned na druhý den vyhlásila diakonie veřejnou sbírku s transparentním účtem, kterou jsme tím pádem mohli všestranně propagovat. Díky bratru Michalovi Horákovi z Brna se sbírka dostala i do některých tištěných médií a do ČT 24.

Sbírka byla vskutku úspěšná. Chci ze srdce poděkovat všem, kteří přispěli: byli to jednotlivé diecéze, náboženské obce, samotní věřící

POMOC OBĚTEM BOUŘE NA JIŽNÍ MORAVĚ

Přispějte na transparentní sbírkový účet Husitské diakonie:

2501867242/2010, VARIABILNÍ ČÍSLO 200

a mnoho lidí mimo církev. Některé dary byli skutečně štědré a šli do desítek tisíc korun. Vybralo se přes tři a půl milionu a díky nim jsme mohli obdarovat přes třicet rodin. Šťastné tváře dětí a jejich rodičů, kteří přišli o všechno, jiskřičky naděje, které se opět v jejich očích objevují, jsou největším poděkováním vám všem. Přesné sumy a jména obdarovaných rodin si můžete prohlédnout na internetu na transparentním účtu HD. Některé příběhy postižených rodin si můžete přečíst na FB profilu HD. Děkuji také za dobrovolnickou pomoc. Bratr vikář Jarek Křivánek z Olomouce přišel i se skupinou přátel a několik dní nezištně pomáhali s odklizením sutin a dřevin. Dodnes na Jarka místní vzpomínají jako na „faráře s motorovkou“, který s pilou pracoval tak zručně, že mnozí chlapi mu nestačili.

Někteří duchovní přijeli peníze, které vybrali, odevzdat osobně. Jako například sestra Iva Pospíšilová

z Uh. Brodu, nebo bratr Martin Kopecký z Blanska, který přijel na motorce. Tak měli možnost s lidmi i pohovořit a povzbudit je. Chci poděkovat vám všem nejen za finanční pomoc, ale také za vaše modlitby, které postiženým poskytovaly velkou psychickou a morální podporu. Mnozí postižení mi říkají: „Jak je dobré, že v tom nejsme sami.“ Díky Bohu, že jste nás v tom nenechali. Ze srdce vám všem děkuji a Bůh vám žehnej.

Fake news

Petr Šandera

Denně zpracováváme a sdílíme spousty informací. Ty dnes představují cenné zboží a stále více také mocnou zbraň. Téměř každý má technické možnosti informace nejen přijímat, ale i vysílat a sdílet. Z toho vyplývá enormní etická výzva. Ne každá informace má stejnou hodnotu a význam. Ne každá informace je pravdivá. Ne každý vstupuje do informačního prostoru s dobrými úmysly. Tam se odehrávají současné hlavní boje o duše a myšlení lidí. Nepravdivé informace manipulují s lidmi a tak ohrožují svobodu a demokracii. Krize současného světa (třeba pandemie a očkování) ukazují, jak silně mohou dezinformace ovlivnit názory a chování lidí.

Mezilidské soužití je založené na svobodě a odpovědnosti a sdílení základních společných hodnot. K tomu patří důvěra, že ten druhý mi říká pravdu. Dezinformace podřívají důvěru ve státní a společenské instituce, ale také důvěru v každodenním mezilidském soužití.

Jak nakládat správně s informacemi jako křesťan? Základní orientaci nám poskytuje deváté přikázání Desatera: „Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.“ V původním kontextu to znamená: „Nebudeš na soudu říkat nepravdu, abys poškodil bližního.“ Ale kontexty se rozšiřují: „Nebudeš mezi svými bližními šířit nepravdu.“ Každá nepravda nakonec po-

Slovníček pojmů

Fake news (doslova „falešné zprávy“) - žánr tzv. žluté žurnalistiky (bulvární či neetické novinařiny) úmyslně šířící dezinformace či hoaxy za účelem ovlivnit a zmanipulovat příjemce.

Hoax (neboli poplašná zpráva, anglické slovo ze 17. století) - obecný podvod, mystifikace či žertovná klamná zpráva. V elektronické komunikaci je hoax speciálně nevyžádaná e-mailová nebo jiná zpráva, která uživatele varuje před nějakým virem, prosí o pomoc, informuje o nebezpečí, snaží se ho pobavit apod.

škodí bližního i celou pospolitost. Říkat bližnímu pravdu znamená taky mít k němu úctu a respektovat jeho svobodu. To platí ve světě staroizraelských nomádů i dnes. Co k problému fake news říkají křesťanské církve? V této souvislosti bych chtěl zmínit inspirativní dokument, který letos publikovala Evangelická církev v Německu (EKD) pod názvem „Freiheit digital. Die Zehn Gebote in Zeiten des digitalen Wandels“ („Svoboda digitálně. Desatero přikázání v čase digitální změny“). Dokument je dostupný na internetu. Toto „digitální desatero“ představil ve svém 21. čísle také Český zápas. Vedle analýzy současné situace nabízí i základní orientaci pro jednání jednotlivých křesťanů i evangelických církví a církevních institucí. Jak tedy správně „křesťansky“ nakládat s informacemi? Ne-

můžeme pochopitelně „vidět do všeho“. Nezbyvá nám než vycházet z toho, co víme, snažit se důvěřovat, ale také k informacím přistupovat kriticky. To znamená např. rozlišovat balast od toho, co je důležité; věrohodné zdroje od nevěrohodných; fakta od jejich interpretací a různých názorů a postojů. A také přemýšlet, co činí zdroj opravdu věrohodným a co znamená říkat pravdu. Prostě s informacemi nakládat co nejodpovědněji. Se zřetelem na fakta i na bližního. Křesťan by se na šíření nepravdivých (polopravdivých) informací neměl podílet. Vědomě rozhodně ne, ale ani v jakési naivní důvěře. Naše víra vede ke kritickému myšlení – k rozlišování duchů. Než něco „pošlu dál“, podívám se pozorně na obsah i zdroj. Tím nemyslím jen kdo mi zprávu poslal, ale kdo je autorem a publikoval ji. Nenechám se při posouzení vést pouze svými dojmy a sympatiemi. Porovnám zprávu se svým do-

Úžasně ticho

Ivana Macháčková

Pracovala jsem téměř 40 let jako vědecká pracovnice v oboru biologie. A pak mi Hospodin naznačil, že mám z vědy odejít a věnovat se něčemu jinému, ale neukázal čemu. A tak jsem se rozhodla vědu opustit a na cestu do „nového života“ jsem dostala od Hospodina dárek: možnost účastnit se čtyřtýdenních ignaciánských exercicií (což je pro laiky velmi výjimečné). Bylo to v Oslo v klášteře Sester sv. Josefa a doprovázejícím byl americký jezuita. Moje první reakce byla spíše obava než radost – představa, že budu měsíc v tichu a hovory s doprovázejícím budu muset vést v angličtině, mne trochu lekla. Vždyť i v mateřském jazyce je těžké vyjádřit, co se v našem nitru děje! Ale hned pak jsem si uvědomila, jak vzácná je to příležitost ujasnit si, co dál a kam mne Pán chce vést. A jak to probíhalo? První týden je věnován hříchu a uspořádání vlastního života. Tento týden byl velmi bolestný – znovu jsem procházela celý svůj život a odevzdávala vše, co nebylo dobré, a hledala, co je třeba změnit. Na konci týdne jsem požádala do-

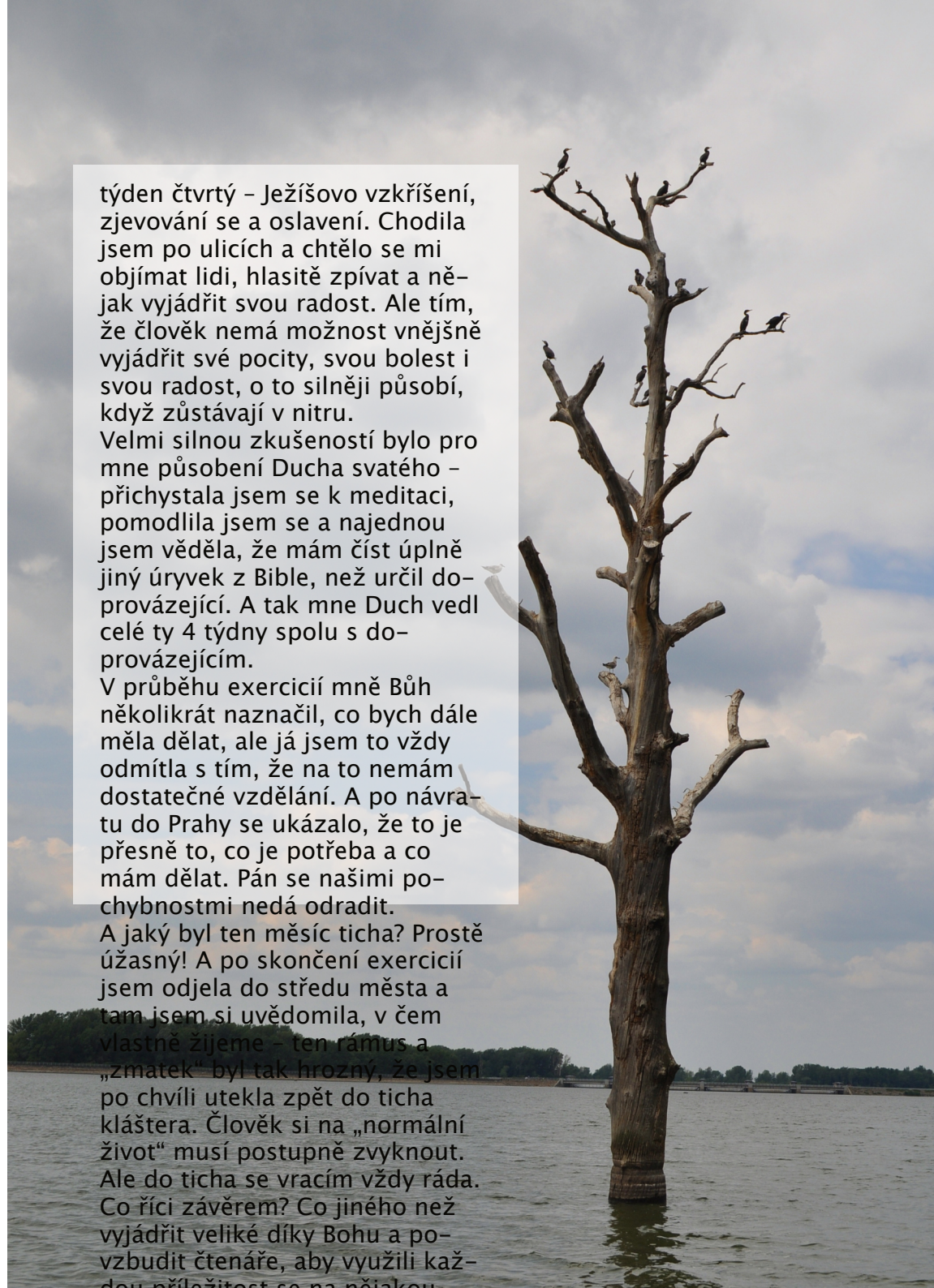
provázejícího, že bych ráda vše odevzdala ve svátosti smíření a při ní a po ní jsem zažila pocit úžasného osvobození a očistění. Druhý týden věnovaný Ježíšovu životu od narození až po pašije byl radostný a klidný. Sledovala jsem Ježíše krok po kroku a hledala styčné body Jeho života se svým. Často jsem viděla po-prvé situace, kdy mne provázel, oslovoval, vedl, aniž jsem si to uvědomila, a pociťovala jsem hlubokou vděčnost a touhu svůj vztah s Ním prohlubovat. Třetí týden byl opět bolestný – je celý věnován pašijím. Týden rozjímání o Ježíšově křížové cestě a ukřižování je opravdu silná zkušenost. Opět jsem byla zpět u hříchu –tentokrát nejen svého, ale i hříchu světa, který máme všude okolo sebe a jsme jeho součástí. Snažila jsem se pro-cítit, jak muselo Ježíšovi být, s pláčem se modlila s Ním v Getsemanech a stála pod křížem. Tento týden hodně změnil mou víru a posílil vděčnost a důvěru. A o co byl ten třetí týden bolestnější, o to radostnější byl

týden čtvrtý – Ježíšovo vzkříšení, zjevování se a oslavení. Chodila jsem po ulicích a chtělo se mi objímat lidi, hlasitě zpívat a nějak vyjádřit svou radost. Ale tím, že člověk nemá možnost vnějšně vyjádřit své pocity, svou bolest i svou radost, o to silněji působí, když zůstávají v nitru.

Velmi silnou zkušeností bylo pro mne působení Ducha svatého – přichystala jsem se k meditaci, pomodlila jsem se a najednou jsem věděla, že mám čist úplně jiný úryvek z Bible, než určil doprovázející. A tak mne Duch vedl celé ty 4 týdny spolu s doprovázejícím.

V průběhu exercicií mně Bůh několikrát naznačil, co bych dále měla dělat, ale já jsem to vždy odmítla s tím, že na to nemám dostatečné vzdělání. A po návratu do Prahy se ukázalo, že to je přesně to, co je potřeba a co mám dělat. Pán se našimi pochybnostmi nedá odradit.

A jaký byl ten měsíc ticha? Prostě úžasný! A po skončení exercicií jsem odjela do středu města a tam jsem si uvědomila, v čem vlastně žijeme – ten rámus a „zmatek“ byl tak hrozný, že jsem po chvíli utekla zpět do ticha kláštera. Člověk si na „normální život“ musí postupně zvyknout. Ale do ticha se vracím vždy ráda. Co říci závěrem? Co jiného než vyjádřit veliké díky Bohu a povzbudit čtenáře, aby využili každou příležitost se na nějakou

Dva a čtvrt půstu

Michal Hvězda

Pokaždé, když v 17. kapitole Matoušova evangelia čtu o tom, jak učedníci nemohli vyhnat zlého ducha náměsíčného člověka, pozastavím nad postem zmíněným ve 21. verši. Co půst obnáší? Čím mě může obohatit? Jak to, že tak účinkuje? Jak to Pán Ježíš vlastně myslel?

Takový duch nevyjde jinak než modlitbou a postem. (Mt 17, 21)

Letošní kalendářní rok (omlouvám se, že se vracím do jiné liturgické doby) pro mne začal jinak, než obvykle. Pozvali mě do skupinky mužů, kteří se zapojili do programu Exodus 90 (exodus90.com). Začalo to hned 4. ledna.

Ano, tento program je založen na textu biblické knihy Exodus. Podobně jako se lid Izraele osvobodil z otroctví v Egyptě, i my se můžeme osvobodit od věcí, které nás v našem životě zotročují. Trik je (podle psychologických studií) prý v tom, že pokud něco děláme (nebo neděláme) 90 dní, přejde nám to „do krve“ a může se z toho stát dobrý zvyk. Tím se ovšem příprava na Boží hod velikonoční (den 91) trochu prodloužila.

Každodenní aktivity byly pestré. Typicky chlapeckou součástí bylo cvičení, připravené podle rozpisu na každý den. Musím říci, že to jsem při svém sedavém zaměstnání potřeboval nejvíc. Ještě „drsnější“ byla studená sprcha. Myslím, že s otužováním není problém, pokud si na něj člověk správně navykne, ale začít zprostředka v lednu byl trošku šok. Ale i to šlo. Ani jíst jen hlavní jídla denně a nemlsat během dne se dalo zvládnout. Horší to bylo se zmrzlinou, která se u nás doma jí i v zimě. S tím jsem bojoval.

Odřeknutí se alkoholu, jak vyjádřil jeden z nás, nebylo tak hrozné díky karanténě. Vždyť jít na točené pivo nebo posedět s přáteli nad skleničkou vína v restauraci nebylo možné. Přestali jsme si sladit kávu (která byla, kupodivu, povolena). Nechyběl samozřejmě ani půst od masa dva dny v týdnu. Tady bych řekl, že to v domácím stravování byla výzva spíše pro manželky a děti.

Pokud se přesuneme na duševní stránku programu, požadoval se od nás

pravidelný spánek. Zjistil jsem, že s tím souvisí mnohé v následujícím dni. Neměli jsme ani sledovat oblíbené seriály nebo zbytečně vyhledávat novinky na internetu nebo v mobilu, které nutně nepotřebujeme vědět.

Duchovní náplň byla postavena na denním rozjímání úryvků z knihy Exodus, která byla rozdělena na jednotlivé dny. Vše vyvrcholilo několika

úryvky z epištol.

Chtěl bych vám připomenout, bratří, že naši praotcové byli všichni pod oblakovým sloupem, všichni prošli mořem, všichni byli křtem v oblaku a moři spojení s Mojžíšem, všichni jedli týž duchovní pokrm a pili týž duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. (1K 10, 1–4)

S odstupem se mi zdá, že

Ryzí duchovní poutník

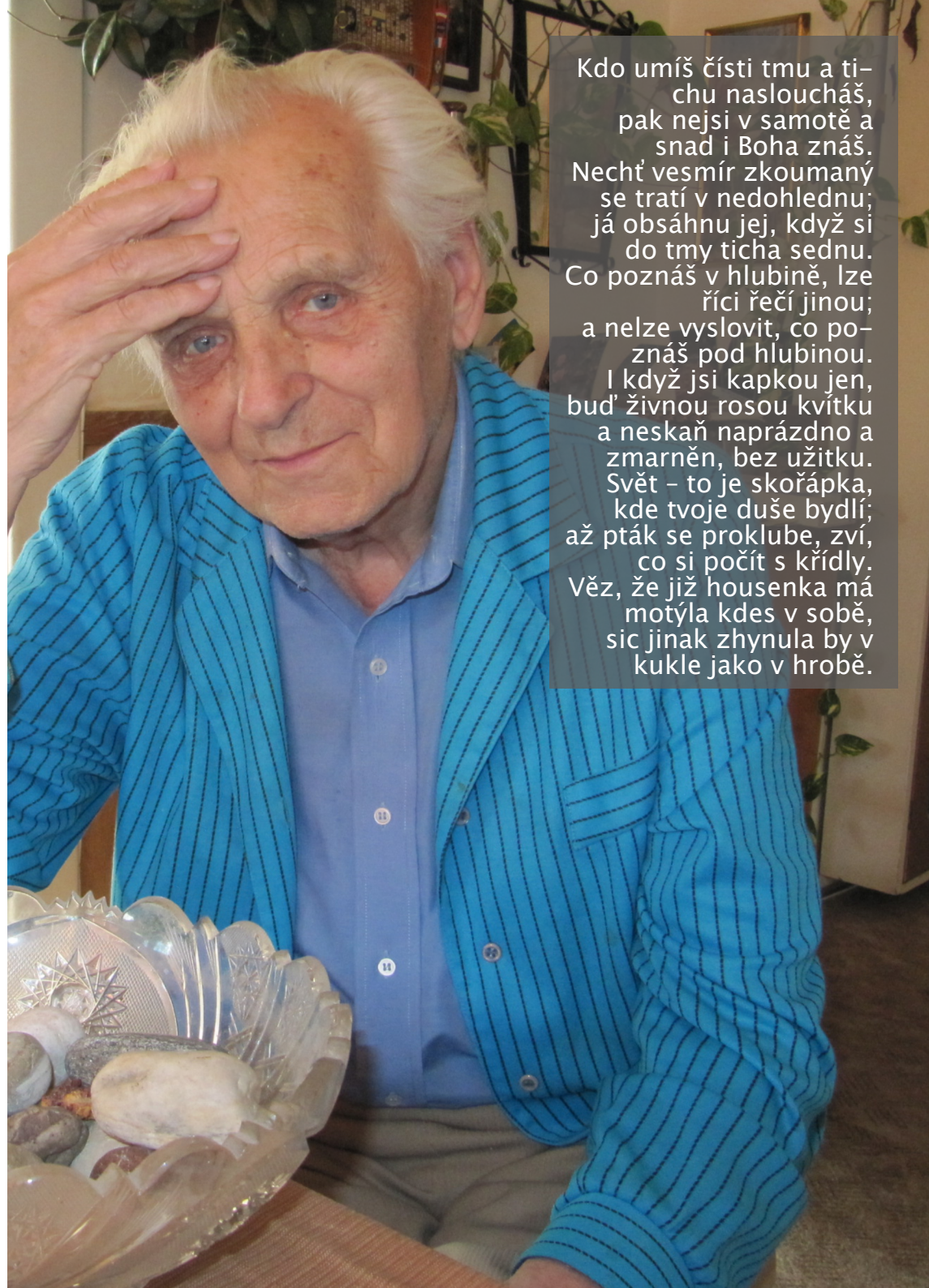
Martin Jindra

O kazateli evangelia, faráři, překladateli, spisovateli, citlivém básníkovi a ve všem dohromady ryzím duchovním poutníkovi Miroslavu Matoušovi by se dalo napsat mnohé. Když se 28. října 1921 v Nevřaticích klubal na tento svět, nemohl tušit, jak četná obdarování si sebou životem ponese, a jak se mu je podaří naplnit. Ve čtvrtek 1. dubna 2021 v pozeňnaném věku 99 let přešel na věčnost.

Život Miroslava Matouše byl životem ve „vyšší režii“ a hledáním cesty ke světlu, jak nazval jednu ze svých četných knih („Hledání cesty světla“), v níž líčí radosti i trampoty, kterými prošel v Církvi československé husitské. „Vyšší režie“ jako Boží zasahování do života a do běhu světa pro něj byla přirozeností a stejně její roli vnímal při psaní knih („Zvláštní člověk Přemysl Pitter“, „Přemysl Pitter a vyšší režie“) o jednom z poutníků lidskosti Přemyslu Pittrovi, se kterým ho pojilo dlouholeté přátelství. Od čtyřicátých let minulého století vyhledával osobnosti našeho národa, se kterými diskutoval otázky víry a demokracie. „Rozhodl jsem se, že budu vyhledávat vzácné lidi národa, abych s nimi hovořil o věcech víry. Takové předznamenání bylo vlastně už v roce 1948 po smrti Jana Masaryka, kdy jsem navštívil Vojtu Beneše. On mě nechtěl nejprve přijmout, ale potom pochopil,

že nejsem nebezpečný, tak se mnou hovořil. Rozhodně popřel, že by Masaryk zemřel na sebevraždu. Ještě v době, kdy jsem se domníval, že bych mohl pracovat na disertaci o T. G. Masarykovi, jsem navštívil Františka Urbánka. To byl vzácný člověk. Potom, když už jsem byl v Církvi československé husitské, jsem během několika roků navštívil Josefa Bohuslava Foerster, Fráňu Šrámka, Petra Bezruče, Františka Kožíka, Přemysla Pittra, Jarmilu Glazarovou a další lidi. Ověřoval jsem si, jakým způsobem se oni staví k otázkám víry,“ řekl mi v roce 2010.

Do kazatelské služby v Církvi československé husitské vkročil v roce 1952. Po šesti letech byl z politických důvodů nucen odejít „do monotérek“, aby v roce 1967 přijal novou výzvu jako kazatel Jednoty bratrské v Dobřívě u Rokycan. Půl života převáděl verše německých Losungen

Kdo umíš čísti tmu a tichu nasloucháš,
pak nejsi v samotě a snad i Boha znáš.
Nechť vesmír zkoumaný se trátí v nedohlednu;
já obsáhnu jej, když si do tmy ticha sednu.
Co poznáš v hlubině, lze říci řečí jinou;
a nelze vyslovit, co poznáš pod hlubinou.
I když jsi kapkou jen, buď živnou rosou kvítku
a nesaň naprázdno a zmarněn, bez užitku.
Svět – to je skořápka, kde tvoje duše bydlí;
až pták se proklube, zví, co si počít s křídly.
Věz, že již housenka má motýla kdes v sobě,
sic jinak zhynula by v kukle jako v hrobě.

do „Hesel“ Jednoty bratrské. Před svým odchodem na druhý břeh stačil připravit „Hesla“ až do roku 2023. Za horizontem časnosti zůstane jeho básnický překlad „Cherubínského poutníka“ od Angela Silesia. Otisk Matoušovy básnické duše je přítomen v husitském, unitářském, evangelickém i bratrském zpěvníku.

Literárně činný byl od gymnaziálních let. Je znám jako autor citlivých básní (např. sbírek „Pouť za světlem“, „Odkud vyvěrá zřídlo“, „Uhel a křída“ nebo „Světla a stíny strun“) a meditací (např. „Dívčí meditace“), životopisec biskupa Jednoty bratrské Adolfa Ulricha („V uniformě a v taláru“); vlastní paměti zpracoval v knize „Putování rosou a prachem“. Když jsem od roku 2010 začínal, znamenal Miroslavovy vzpomínky, proslovil na závěr našich společných setkávání své životní vyznání: „Hospodina stále před oči si stavím, je mi po pravici, nic mnou neotře-se.“ (Žalm 16,8) Stojí za to si tato slova stále připomínat, jako to dělal David. Stojí za to věřit Hospodinu, jít za světlem a neuzavírat kompromisy se zlem. Možná právě na žalmistova slova myslel, když mu byl z rozhodnutí krajského církevního tajemníka v roce

1958 odejmut státní souhlas a nuceně musel opustit farářskou službu v Církvi československé husitské. Z úst tehdy přítomného představitele pražské diecéze nezazněla slova pastýřského zastání, ale jen suché konstatování: „Bud rád, že to s tebou nedopadlo daleko hůř.“ Strach nás zkrátka uzavírá do sebe a oslepuje nás. Přesto Miroslav Matouš považoval Církev československou husitskou za jeden ze svých duchovních domovů. S pocitem nespravedlnosti se vyrovnal, s konkrétními lidmi smířil, přišel i díky za vše dobré. Kdo hledí vzhůru, dokáže pokojně žít.

Tyto řádky píšu v čase koronavirového neklidu, napětí a strachu, které prosvětluje a ukotvuje aktivizující se altruismus, sounáležitost, obětavost, zkrátka služba druhým z lásky. A tak na závěr nechť zazní pár slov z dopisu Miroslava Matouše, který v čase jiné osudové události (zkoušky) našich dějin a životů – po invazi vojsk pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 – adresoval Přemyslu Pittrovi a jeho spolupracovníci Olze Fierzové: „Kritické dny jsme ve zdraví a bez skleslosti přečkali a jsme bohatší v poznávání vlastního národa, jeho vnitřní povahy a prvků, o nichž jsme nevěděli a přitom ně nevěřili. Hledíme žít pokojně dále a pomáhat lidem, jak je napotřebí.“ Takto

Církev československá husitská Brněnská diecéze zve ke studiu dvouletého Kurzu základů teologie

Přednášky, semináře, rozhovory a modlitební ztišení budou obsahem setkání těch, kdo chtějí rozšířit své vzdělání, prohloubit svůj duchovní život, kladou si otázky víry a získanými poznatky a zkušenostmi chtějí sloužit druhým. Kurz je určen též budoucím dobrovolným kazatelům.

Probírat budeme biblickou teologii (Starý i Nový zákon), věrouku (vyznání víry, svátosti, srovnání církví, věroučné důrazy ČČSH), praktickou teologii (tvorba kázání, liturgie, církevní svátky, komunikace, řády církve), úvod do duchovního života a religionistiku.

Účastníkům kurzu se budou věnovat ThDr. Petr Šandera, Mgr. Juraj Dovala, Mgr. Miroslav Kubíček, PaedDr. Zdeněk Kovalčík, ThDr. Světluš Košíčková a pozvaní hosté.

Přednášky a semináře spojené s duchovním programem budou probíhat od 8. ledna 2022, zpravidla první sobotu v měsíci od 9 do 16 hod. v Penzionu Zahrada v Brně, Lipová 26. V případě lockdownu využíváme internetové spojení ve čtvrtek od 18.30 do 20 hodin.

Kurz je bezplatný. Na závěr je možno z jednotlivých oblastí studia složit zkoušku.

Přihlášky přijímá Ing. Michaela Kubíčková, Diecézní rada ČČSH,

Joštova 7, 602 00 Brno
michaela@ccshbrno.cz

V přihlášce uveďte jméno, bydliště, telefon, e-mail, svá očekávání a přání.

Bližší informace poskytnete a na spolupráci se těší Světluš Košíčková,

Pout' do Příluk

Zdeněk Kovalčík

Dne 13. 5. 2021 – na svátek Nanebevstoupení Páně – se v NO Zlín uskutečnila pout' do Příluk. Vystoupali jsme na kopec ke kapli P. Marie, odkud se nám otevřel nádherný výhled do širého okolí – Zlín až k Otrokovicům, Želechovic, Lípa, Hostýnské vrchy. S napětím jsme sledovali předpověď počasí – lišily se – jedni hlásili silný déšť, druzí slabý déšť, jen jedna předpověď hlásila, že bude v daném čase zataženo a nebude pršet. A tak se také

Bohu díky stalo. A tak přišli odvážlivci, bylo nás 17 včetně několika dětí. Vedl jsem pobožnost, zazpívali jsme si písně, výklad významu svátku byl vzhledem k dětem zaměřen na poznávání s otázkami. Pro všechny bylo přínosné mé zavzpomínání na návštěvu Izraele – popsání Olivetské hory a památných míst na ní. Děti vyslaly do nebe balónky s přáními a pozdravy. V závěru byly každému z účastníků pouti podávány upečené

Letnice v Mikulčicích

Juraj Jordán Dovala

NO Hodonín se rozhodla letos 23. 5. oslavit svátek Letnic bohoslužbou na staroslovanském hradišti v Mikulčicích. Liturgii v duchu starokřesťanské tradice sloužil br. Filip Gorazd Martinek z

plzeňská diecéze a br. biskup Juraj Jordán Dovala. Na bohoslužbě přijal svátost biřmování Jan Oldřich Krůza, bohoslovec na HTF UK. I přes značnou nepřízeň počasí se bohoslužby zúčastnilo kolem 60 lidí a všichni od-

Synoda 2021

Juraj Jordán Dovala

V tomto roce proběhla vzhledem k hygienickým opatřením synoda brněnské diecéze pouze jednodenní. 8. června jsme se sešli v středisku Zahradka v Brně nad tématem synody: Stát i v této době lidem nablízku. Po úvodní pobožnosti nás čekal zajímavý program. Nejdřív nás br. Peter Šandera seznámil se sou-

časnou exegetickou literaturou a pak se v rámci diecézních věcí rozvinula diskuse mimo jiné nad otázkami: Kam dnes směřuje církev spirituálně i pastoračně? Po přestávce, občerstvení a rozhovorech následovala velmi inspirující přednáška: Doprovázení umírajících a jejich blízkých – od br. Vítězslava Vursta, nemocničního kaplana. Bratr Vurst se podělil o své bohaté zkušenosti z praxe, s doprovázením umírajících a jejich blízkých. Otevřel tak

Husovské slavnosti v duchu ekumeny

Michal Horák

Už jsou to tři roky, co jsme v brněnských Řečkovicích obnovili tradici Husovských slavností. Obavy z koronaviru se nakonec letos nepotvrdily, a mohli jsme proto 6. července uspořádat další vzpomínku na mistra Jana Husa u ohně. Řečkovický Sbor Páně má velikou zahradu uprostřed obce, ta je ideálním místem pro setkávání všech lidí, kteří si chtějí českého reformátora připomenout. Zcela netradičně letos promluvila o Husovi profesorka Jana Nechutová z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. V mistrových dopisech hledala rysy jeho

osobnosti, živého Husa, nikoli reformátora, světce, člověka opředeného mýty. Také následná bohoslužba se nesla ve znamení žen, liturgii sloužily sestry farářky Lenka Gláserová z Černovic a místní Šárka Chytilová. Na kázání jsme pozvali bratra kaplana Jindřicha Kotvrdu z katolické farnosti v Řečkovicích. Po skončení bohoslužby si přichodzí lidé ještě dlouho povídali. U ohně, v zahradě, ve sboru. Husovské slavnosti navštěvuje pestrá směsice věřících z různých církví a my jsme rádi, že se jedná o ekumenický počín. Mnozí lidé si zakoupili rukodělné výrobky z chráněné dílny Práh. Další také přispěli na

CD Biblické písně

Vratislav Jan Marša

Spolek „Verbum et musica“, který působí při náboženské obci Brno–Řečkovice, ale svoji činnost rozšířil postupně i do dalších náboženských obcí v Brně, završil jeden ze svých projektů, který vyvrcholil dne 9. 7. 2021 v Husově sboru náboženské obce Církve československé husitské v Brně–Králově Poli slavnostním uvedením CD „Antonín Dvořák – Biblické písně a Tři duchovní zpěvy“.

Mimo obou interpretů Zdeňka Plecha, sólisty opery Národního divadla v Praze, a Jana Krále, pedagoga JAMU, jsme mohli přivítat i pana Antonína Vojtka i s výstavou jeho obrazů. Obrazy Antonína Vojtka

provází celý booklet vydaného CD, jehož patronem je známý režisér Jiří Strach. Promluvou a požehnáním posloužil Petr Šandera, emeritní brněnský biskup Církve československé husitské. Mezi hosty jsme přivítali mimo jiné Filipa Chvátala, radního Statutárního města Brna, tajemníka Magistrátu města Brna Olivera Pospíšila, 1. místostarostu městské části Brno–Královo Pole Zbyňka Šolce, Moniku Doležalovou za Památník Bible kralické, Zdeňka Kovalčíka, celocírkevního kantora Církve československé husitské, ředitele RADIA PROGLAS Martina Holíka a milé hosty, zástupce obce Kralice nad

PRIDE WEEK bohoslužba

Vratislav Jan Marša

Náboženská obec Brno–Maloměřice dlouhodobě spolupracuje se spolkem LOGOS, který sdružuje věřící z komunity LGBT. Proto bylo logické, že v rámci akce BRNĚNSKÝ PRIDE WEEK, která probíhala v Brně od 2. do 8. 8. 2021, se uskutečnila ve sborovém domě Betlém v neděli 8. 8. 2021 ekumenická bohoslužba s vysluhováním svátosti Večeře páně. Bohoslužbu vedla a kázáním posloužila sestra farářka Iveta Hušková. Účastníci této bohoslužby vskutku prožili společně požehnané chvíle v lásce Pána Ježíše Krista.

Napínavé skoro jako detektivka

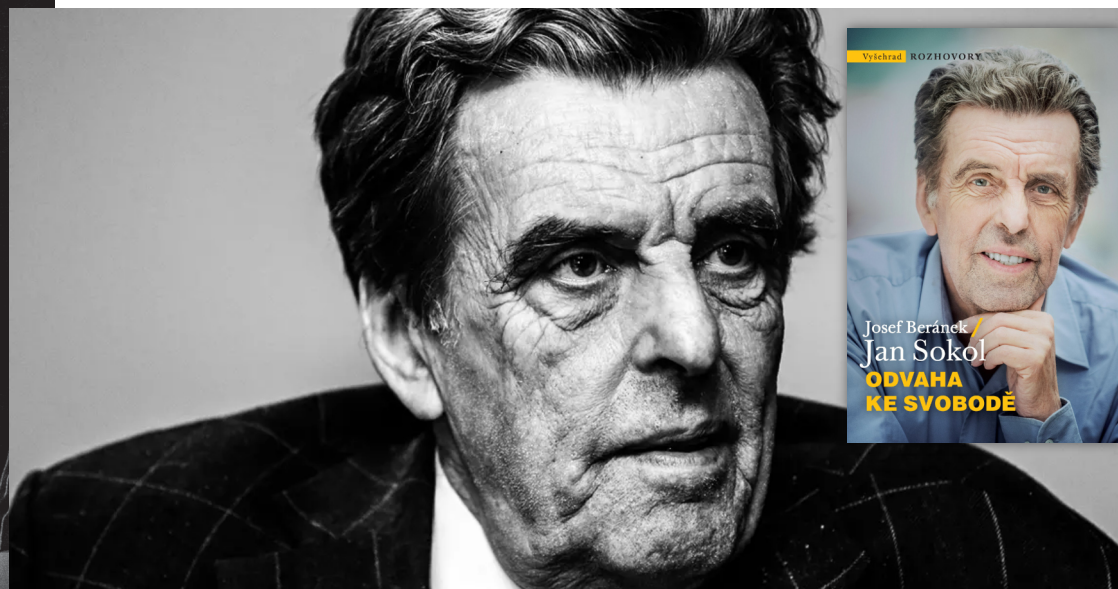
Josef Beránek, Jan Sokol: Odvaha ke svobodě, Vyšehrad 2021

Miroslav Kubíček

Edice Rozhovory má v nakladatelství Vyšehrad již dlouholetou tradici a ctyhodné množství významných osobností. Tuto řadu knih v letošním roce rozšířil rozhovor Josefa Beránka s profesorem Janem Sokolem, s názvem „Odvaha ke svobodě“. Není to první rozhovor, který byl v této edici s Janem Sokolem vydán - už v roce 2008 tomu předcházela rozhovor, který vedl Petr Vaďura a vyšel pod názvem „Zůstat na zemi“. Zatímco ale Petr Vaďura se v rozhovorech orientuje zásadně na témata biblická, a tak tomu bylo i v případě rozhovoru s Janem Sokolem, Josef Beránek se ve své knize zaměřil na veškerou šíři oborů, kterým se Jan Sokol věnoval a ke kterým také měl tím pádem co říci. A nebylo jich

zrovna málo. Profesor, PhDr. Jan Sokol, Csc., PhD., ročník 1936, měl sice ve škole samé jedničky, ale na gymnázium ho kvůli tzv. „třídnímu původu“ nedoporučili, vyučil se tím pádem zlatníkem. Podařilo se mu pak odmaturovat večerně; v roce 1963 pak začal dálkově studovat matematiku na Matematicko-fyzikální fakultě UK.

Když uslyšíme jméno Jan Sokol, tak se nám s největší pravděpodobností vybaví filosof. Jenomže filosofem v pravém slova smyslu on nikdy nebyl, respektive filosofii nikdy nestudoval. Ovšem o to víc se jí věnoval. Určitě v tom sehrály veliku roli osobní kontakty a vazby. V roce 1961 se oženil s Františkou Patočkovou, dcerou největšího českého

filosofa XX. století Jana Patočky. Účastnil se bezpočtu soukromých a bytových seminářů (zvláště poté, co jako jeden z prvních podepsal Chartu 77), mnohé z nich sám organizoval, hosty byly často největší osobnosti soudobého myšlení nejen od nás, ale i ze zahraničí.

Co je na knize prakticky hned od počátku pravděpodobně nejvíc fascinující, je neuvěřitelná skromnost profesora Sokola. Když vzpomíná na osobnosti, se kterými se setkal, anebo dokonce přátelil, téměř vždycky jako kdyby se cítil v jejich stínu. Nemá takový přehled, nemá takové znalosti – něco v tomto smyslu opakuje vícekrát. Je to člověk, který cítí nezbytnost jít stále dál, stále něco nového poznávat, nikdy nebýt u konce. Ale přitom, anebo snad právě proto, rozsah jeho znalostí, schopností, působení, je nesmírně obrovský. Vždycky se zajímal o vše, co má co dělat s člověkem, se životem, především co naplňuje jeho smysl. Navzdory tomu, že o sobě tvrdil, že není filosofem, doktorský titul obdržel za práci Malá filosofie člověka. Docentem filosofie se stal na základě spisu Čas a rytmus. Intenzivně se zabýval problémy etiky (dílo Etika a život). Nikdy se neodvracel od politického dění, ale v podstatě se do něj zapojoval již od vzniku Charty 77, v letech 1990-92 byl poslancem Federálního shromáždění, v roce 1998 byl ministrem školství ČR,

samozřejmě nelze pominout jeho kandidaturu na prezidenta ČR v roce 2003.

Především z jeho iniciativy vznikla v roce 2000 Fakulta humanitních studií UK, jejímž prvním děkanem se stal. V tom samém roce byl jmenován profesorem. V letech 2008-2009 přednášel na Harvardově univerzitě o etice a lidských právech.

V pozadí veškeré jeho činnosti ale vždycky nalezneme především hlubokou křesťanskou víru. Ta se promítla i do řady jeho děl, např. Člověk a svět očima bible (diplomová práce), anebo Mistr Eckhart a středověká mystika.

O všem, co zde bylo zmíněno, hovoří hodně rozsáhle Jan Sokol v knižním rozhovoru. Zamýšlí se nad otázkou pravdy, práva, etiky, odpovědnosti, samozřejmě i víry, vyjadřuje se k problému svobody, svobody svědomí, ale i moci. Odpuštění, vykoupení – s tím vším se v knize setkáme.

Je to čtení napínavé skoro jako detektivka. A veliký podíl na tom má i (spolu)autor Josef Beránek. Otázky, které kladl, svědčí o velikém přehledu a znalostech v každém oboru, o kterém byla řeč. Takže nesmírně přínosné jsou nejenom odpovědi Jana Sokola, ale i otázky Josefa Beránka.

Profesor Jan Sokol zemřel 16. února 2021...

Velikonoce v karanténě

Petr Šandera

„Byly to zvláštní Velikonoce. Několik lidí mi řeklo, že to bylo poprvé, co slavili Velikonoce bez bohoslužeb, a zároveň, že to byly jejich asi nejduchovnější Velikonoce. Rozumím jim. Prožil jsem to stejně. Možná po dlouhé době k nám biblické slovo promluvalo novým způsobem. Prožitek blízkého ohrožení životů našich blízkých i nás samotných nám možná pomohlo otevřít opravdu svá srdce.“

60,- Kč

Tři liturgie /vydání pro duchovní/

Vydání tří liturgií - Liturgie pro menší společenství (Petra Šandery), Liturgie v duchu starokřesťanské tradice (Juraje Jordána Dovaly) a Eucharistické liturgie z Limy.

60,- Kč

Tři liturgie

Zkrácená verze pro obec.

15,- Kč

Petra Vítková ve službě církvi

„Sestra farářka Petra se 28. května tohoto roku dožila krásného životního jubilea. Víím, že se to u dam nemá prozrazovat, ale je to krásných a požených 90 let. Tato knížka je proto skromným poděkováním za její celoživotní obětavou službu na vinici Páně, za její lásku, moudrost a aktivní přístup k dění v církvi i ve společnosti.“

(Juraj Jordán Dovala, Slovo na úvod)

60,- Kč

Stvoření

Věčností do času
mlčící Tvůrce
vyslovil svět.

Prostor – otevřená náruč Boží,
čas – Jeho dech.

Z niterného středu
přesahuje Bůh
rozsah nekonečna.

Ve mžiku Božím
probíhá vesmír
sledem světelných let.

Žázrak stvoření
stoupá rovnoběžkami,
šíří se kružnicemi.

Neprostorově, nadčasově,
tady a teď
přítomen je Jsoucí.

Miroslav Matouš

ccshbrno.cz